

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS
Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

PIK IV. Ч. 73. СЕРЕДА, 13. ВЕРЕСНЯ 1922. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, SEPTEMBER 13th, 1922 No. 73. VOL. IV.

ГОМПЕРС ІДЕ ПРОТИ ДОМАГАНЬ РОБІТНИЦТВА.

Робітники за генеральним страйком, а лідери проти.

АТЛЕНТІК СІТІ, 11. вересня. — Урядники, Американської Федерації Праці зажаляють, що від часу як генеральний прокуратор Догерти добився "інджонкшену" проти страйкуючих залізничних шопових робітників, від всіх організацій Американської Федерації Праці спливають ся домагання, щоби викликати генеральний страйк.

Проте Самуїл Гомперс і інші члени виконавчої ради Федерації, які мають розбирати сю справу на завтрашній сесії ради, кожний з поодиноків заявляють ся сильно проти генерального страйку.

Контракт між майнерами і власниками копалин підписаний.

СКРЕНТОН, Па., 11. вересня. — Контракт, на підставі якого 155.000 майнерів вернуло назад до роботи за стару платню після більше як п'ятимісячного страйку, з'явився вчора вранці після підписання представниками майнерів і власників копалин.

Майнерська юнія на поміч арештованим.

ПЕОРИЯ, Іл., 9. вересня. — Майнери стейту Іллінойс, на засіданні зовнішньої виконавчої ради, зобов'язали ся віддати один процент свого загального заробітку — або \$250.000 місячно — на оборону тих членів "Юнайтед Майнерс", котрі з'явили ся арештовані в зв'язку з масакою страйку в Геррін, Іл.

Перше арештоване в зв'язку з подіями в Геррін, Іл.

МЕРІОН, Іл., 5. вересня. — Лава присяжних судів, яка веде другий тиждень слідство в справі масаки страйку в Геррін, Іл., переслудала вже поперше 100 свідків. На підставі їх свідань арештовано досі тільки одного майнера Отіса Кларка, якого обжаловувать ся о участь в масакрі. Судові власті відказали ся випустити його за "бейлом" з визначи аж до часу, доки слідство не буде скінчене.

Робітники в Монреалі помагють страйкерам.

Залізничні шопові робітники в Монреалі рішили віддати один день праці на поміч своїм страйкуючим товаришам в Злучених Державах. Роблять ся заходи, щоби наклонити і інших залізничних робітників до подібного кроку.

Арештовано окружного організатора Р.П.А.

НЮ ЙОРК, 7. вересня. — Вчора ввечері відділ федеральних детективів зробив наїзд на головну квартиру 2-ї дистрикту Робітничої Партії і рештував "окружного організатора партії" Едварда Ліндгрена. Арештовано відбуло ся на домагане властей стейту Мішиген, які підозрівають, що Ліндгрен брав участь в конвенції комуністів в Бріджмен, Міш., де арештовано 14 учасників сєї конвенції.

Залізничні і шопові робітники розпочнуть переговори.

Обі сторони годять ся переговорувати в справі платні.

МОНТРЕАЛ, 11. вересня. — У відповідь на домагане міністра праці, щоби залізничні компанії розпочали переговори з шоповими робітниками і уникнули загрожуючого страйку, канадська залізнична асоціація вислала нині рано міністрові відповідь, в якій заявляє, що вона негайно обговорить з інтересованими залізничними справами переговори з шоповими і повідомить про се міністра.

Юнія готова до страйку.

Юнія залізничних шопових робітників вислала 9. вересня до всіх своїх локалів від Галіфаксу до Ванкувера повідомлення, щоби шопові робітники були готові до страйку в якнайкоротший час.

Вона повідомила також листовно міністра праці Мордока, що інструкції на викликане страйку будуть видані всім залізничним шоповим робітникам в Канаді в протягу кількох наступних днів.

Страйк поштових робітників в Ірландії.

ЛОНДОН, 11. вересня. — Загрожуючий страйк ірландських поштових робітників здійснився вчора ввечері. Видана лондонським поштовим урядом заява каже, що від 6 години ввечері не було телеграфічної комунікації з ніяким поштовим урядом або газетою в Ірландській Вільній Державі.

БЕЛФЕСТ, 11. вересня. — Всі поштові, телеграфічні і телефонні офіси в Ірландській Вільній Державі з'явили ся закритими вчора о 6 годині ввечері. Бритійські військові власті удержують комунікацію з Остером і Англією при поміч бездротного телеграфу.

Урядники поштової юнії в Дубліні заявили вчора, що по мимозаборои правительства, вони будуть пикетувати поштові будинки.

Соціалісти в Німеччині планують злук.

Були би найсильнішою групою в парламенті.

БЕРЛІН, 7. вересня. — Велике заінтересоване в політичних кругах викликала заява обох соціалістичних партій — партії соціалістів більшовицької партії незалежних соціалістів — в справі об'єднання в одну соціалістичну партію.

Об'єднане має наступити на спільній конференції представників обох партій, яка відбудеть ся дня 24. вересня в Нюрнберзі. Перед тим кожда з партій відбуде окрему конференцію — в Аугсбурзі і Гері. Розлім в соціалістичній партії наступив в 1915 р. після голосування над воєнними кредитами, за якими голоувала більшість соціалістичних партій, а проти — ліве крило під проводом Карла Лібкнехта.

На случай об'єднання обох соціалістичних партій буде утворений в німецьким парламенті соціалістичний блок, який буде числитися 181 послів. Се буде найсильнішою партією в німецьким парламенті, хіба що прийшло би також до об'єднання між іншими партіями.

Соціалісти надіють ся, що через об'єднане вони зможуть здобути контроль в парламенті.

Турецькі війська прогнали греків з Малої Азії.

Місто Смирна заняте турецькими націоналістами.

Після двотижневої кампанії армія турецьких націоналістів швидко вигнала греків з Малої Азії і заняла 9. вересня місто Смирну, де захопила останки грецьких військ, що охороняли дику утєчу грецької армії.

В Смирні знаходиться тепер 150.000 грецьких збітців.

В Греції сформовано новий кабінет на чолі з Тріантафілосом, який обняв уряд міністра війни і моринарки.

Грецька преса отверто обговорює справу уступлення короля Константина і поворот до влади бывшего прем'єра Венізелоса.

Також оставши з розбитої грецької армії жовніри вносять публично обидливі для короля оцінки і домагають ся повороту Венізелоса.

Що здобули Турки від Греків.

Депеша з Анґори, столиці турецьких націоналістів, доносить, що до 4. вересня Турки здобули від Греків 910 армат, 1.200 автомобілів, 200 машин, 200 автомобілів, 5.000 машин, 400 вагонів, 40.000 карабінів.

Розпочато нову конференцію між Совітами і Японією.

ТОКІО, 11. вересня. — Тут отримано відомість, що в Чанґоунґ розпочала ся вчора новонаросійсько-японська конференція.

(З сїєї новинки виходить, що зазначена конференція була з якихось причин перервана.)

Надіють ся привернення торговельних зносин між Д.-С.-Р. і Злученими Державами.

МОСКВА, 7. вересня. — В міру того, як японські війська евакуують міста східної Сибіри, війська Далекосхідної Республіки перебирають їх під свою контролю.

В останніх днях обсадили вони місто Санчунґ, 100 миль на північ від Владівостока. Після плану японських військових властей, місто Ново-Николаєвське, над рікою Амуром, буде евакуоване 22. вересня. Війська з Хабаровська готують ся до обсаження Ново-Николаєвська, скоро тільки Японії опустять місто.

Серед білогвардійців у Владівостоці панує переполох. Вони удержували ся досі при владі тільки при поміч Японії. Втративши поміч з боку Японії, вони не можуть навіть мріяти про якусь оборону міста і роблять приготування до утечі.

Є загальне переконане, що Далекосхідна Республіка, перерахувши контролю над східно-сибірською територією, стане небагато посередником в торговельних зносинах між Совітською Росією і Злученими Державами. Много американських фірм заявили готовність набути концесії в майнах вугля, заліза і інших мінералів, у виробі лісів, хліборобств і інших галузях індустрії в східній Сибірі. Надіють ся, що з перебранем контролі над Владівостоком прийде до скорого привернення торговельних зносин між Далекосхідною Республікою а Злученими Державами.

З Радянської України.

Страчено засуджених за контрреволюцію петлюрівців.

МОСКВА, 8. вересня. — 48 петлюрівців, засуджених недавно в Києві за участь в повстанні проти українського правительства, з'явили ся страченими.

Торговельні наради в Харкові.

Дня 20. вересня в Харкові відбудеть ся нарада комісарів в справі закордонної торгівлі.

Зловж Збруча установлено п'ять торговельних центрів: в Густині, Волочисках, Сатанові, Тарноруді і Унові.

Донецький басейн.

Донецький басейн — промисловий центр Радянської України, знищений війною, по малу зачинає відживати.

Радянські газети подають, що радянська влада назначила Сирокослотова головним управлінням Донецького басейну. Сирокослотов, се старий комуніст, по званию рудокоп, був в останніх часах товаришем комісара праці.

Подільський Народний Музей.

Подільський Музей заснував ся у Вінниці з того часу, як наступила радянська влада. Тепер музей має такі відділи: історично-археологічний, етнографічний, відділи мистецтва, кераміки (гончарських та шкляних виробів) і чумзатики (старинних монет). В останні часи приступлено до утворення відділу природознавства.

Відділ мистецтва є найкращим. Окрема кімната заповнена картинами з так званого "Відродження" (Ренесанс), тобто відноситься до 16-го століття. Є шість картин знаменитого художника Рубенса, з яких найбільш цікава картина битви запорожських козаків з Поляками.

З добі 18—19 століть є картини Ляма, портрети Фелікса і Софії Потюхових, картини Бродова, Рослена, Верміні, Лембаха, Клодона та інші.

З художників сучасних репрезентовані Слободянок-Подоляк (його картини: Оксана, портрет композитора, Давидовського та інші.), Репін, Мавренчик, Мартов.

Відділ етнографічний надзвичайно багатий українськими килимами та вишивками. Дуже гарні килими з Подлявщини та з повітів нашого Поділля: Одолеського, Гайсинського, Лтинського, Ново-Ушицького.

Килими вишиті з великим почутем художньої міри, чудовим підбором фарб, з багатим рисунком і орнаментом. Нігде не видно шаблонів, трафарету, скрізь, в кожній роботі своєрідна селянська творчість.

В керманічному відділі звертають на себе увагу тарілки з українським орнаментом, гарної старинної роботи, потім італійська мозаїка, тарілки з часів французької революції великої художньої роботи.

З річних історичних варто загадати тарічки слонової кости, роботи Декабристів.

Вісти з поневоленої східної Галичини.

Масові арештованія студентів в Тернопільщині.

В царстві пана Ольпінського заінціповано з дням 30. липня ший ряд переслідувань, що увінчали ся замкненем кіль канайцяти українських студентів в тюрмі. Тернопіль заклич того дня від всякого рода платних і добровільних провокаторів.

Першою жертвою арештованій вил студ. В. Нічка. Розвідники арештували його на залізничному дворі, забираючи гроші, легітимачі і кореспонденцію і не подаючи ніякої причини арештованія. Зараз вночі 30. липня переведено в нього ревізію в хаті і на стрижку, але не знайдено нічого. Арештовано одночасно на тернопільському дворі ученика VIII кл. гімн. Гошовського, підозрюлого в більшовизмі. В дальших днях арештовано студ. П. Вашика, Т. Демчука, Е. Самбірського, Т. Кучерішчу, Е. Грицину, Б. Залітного і М. Кірилу. Всіх 8 крім Гошовського дня 4. серпня відставлено з поліційних арештів до слідчої тюрми в Тернополі під замком організованія і належених до тайних, законом не дозволенних організацій. На протест українських адвокатів радна судова палата рішила ухилити слідчий арешт що до всіх арештованих, але в насладі спротиву прокуратора цілу справу відіслано до апеляційного суду у Львові, а арештованих задержано в тюрмі.

З цілої Тернопільщини наспівують вістки, що язва провокаторства прибирає там чим раз то ширшій форми. Особливу увагу звертає своєю поведінкою одна 50-літня збута жінка, що намагала ся спровокувати адвоката Івана Калина своїми антипольськими балаками. Йї завдячує своє арештоване священник С. Бородайкевич, якого осаджено було в чортківській тюрмі. Ся провокаторка стоїть у тісному зв'язку з доносчиком Левандовським з Кутковець. Коли адвокат Калин "доніс" тернопільській поліції про роботу сїєї провокаторки, поліція не спішила ся її арештувати. Явила ся на його зазив кілька годин пізніше, коли за провокаторкою вже слід загинув.

Журнал "Голос Праці" заборонений в Галичині.

Віденський "Укр. Прапор" з 26. серпня доносить, що до Польщі заборонено ввозити наш журнал "Голос Праці".

Також інші канадські і американські українські газети не доходять до Галичини.

Радянські Республіки і Німеччина.

Польські часописи доносять, що 12. серпня с. р. відбула ся польсько-німецька конференція в справі німецького транзиту до радянських республік через Польщу. Транзит німецьких товарів має відбувати ся згідно з 22-точкою Рижського договору на всі товари крім військових предметів.

Лихі живна у Франції.

ПАРИЖ, 7. вересня. — Міністер хліборобства видав пересторогу перед надмірним зуживанем пшениці, представляючи лихий вислід сьогорічних живн. В урядовім звіті сказано, що сьогорічний збір збижавносить залежди дві треті часті збору з минушого року.

Що діється під шляхоцькою польщею.

Розстрілюють страйкерів в Познанщині і на Поморю.

Львівська "Земля і Воля" з 20. серпня повідомляє: Від кількох днів триває в шлій Познанщині і на Поморю страйк рільних робітників. Робітники поставили свої справи до страйку — а переговори до нічого не довели. Дідичі взяли верх і старують ся тепер при поміч польського війська спінити страйк.

В кількох фільварках приступило до стрілянин, від якої згинув кілька робітників. Переводить ся масові арештованія. Секретаря Професійної Спілки рільних робітників Цішака арештовано і посаджено в тюрму. Дідичі-обшарники в своїй запеклості і ненависті до робітників воляють зааналогізувати і знищити "свої" дани, чим заспокоїти справедливі домаганя страйкуючих робітників.

На сї розстріли робітників звертаємо увагу тій частині цього робітництва, яке не маючи пролетарського освітлення, не раз говорять: "Хай прийде навіть буржуазна влада, коби тільки свої". Польські робітники, які до недавня були тої самої гадки, тепер не реконали ся, що буржуазна влада, хоч і своя рідна, завсідди буде проти робітників і селян, коли ті тільки не дадуть себе вискукувати.

До зломаня страйку ужито між іншим інтернованих в Шитторп петлюрівців.

Ломити страйк помагала тавож частина польської академічної молоді.

Страйк рільних робітників зліквідовано.

Львівський "Dziennik Ludowy" про сїй кривавий страйк подає ще такі подробиці: Обшарники, захоплені помічю і опікою державних властей, силою примушували робітників до праці. Один власник забив трох робітників, а поранив дванайцятьох. Поліція на се не зареагувала, бо сама не краше поступає в інших місцевостях.

Віслане комуністів поза Галичину.

Польські часописи подають, що дня 1. серпня с. р. відставлено до радянського кордону 17 комуністів, яких арештовано свого часу в Люблині. Арештовані прийняли радянське громадянство на основі Рижського договору і тому їх звільнено з тюрми та відіслано до радянських республік.

Конференція з Чічеріном.

БЕРЛІН, 3. серпня. — Юрій Чічерін, російський міністер заграничних справ, конференцію вчора з американським амбасадором Алаціоном Б. Готтоном над пропозицією дотично вислано до Росії американської технічної комісії. Чічерін заявив, що він не може дати рішучої відповіді в сїй справі, бо не має ще інструкцій від свого правительства.

Леонід Красін, совітський міністер заграничної торгівлі, прибув вчора до Берліна і обговорював з Чічеріном американську пропозицію.

3 Конгресу Російської Комуністичної Партії.

Конгрес одобрило становище Совітів в Генуї і Гаді.

Дня 4. серпня с. р. почав ся конгрес Російської Комуністичної Партії.

Предсідком конгресу вибрано Камєнева, який отираючи конгрес заявив, що всі сплеті про стан здоров'я Леніна, поширені в європейській пресі — неправдиві і що Ленін в найблизших днях вертає до своєї давньої праці.

По сїй заяві висловив Сокольников довший реферат на тему Генуїської і Гагської конференції, в якому зазначив, що обі ті конференції треба вважати першим кроком у справі призначення радянських республік європейськими державами.

Конгрес по вислухав реферат Сокольникова одобрило становище радянських представників на обох конференціях і друїв в сїй справі таку резолюцію: "Конгрес одобряє ліній, яку веде ЦК в області напрямку заграничної політики і висловлює своє здволене з позиції делегації радянських республік в Генуї і Гаді. Конгрес у зв'язку з вислідами Генуїської і Гагської конференції звертає увагу всім членам партії на неминучу konieczність склучення всіх сил і всієї енергії на справах закріплення народного господарства, забезпечення працюючих мас взагалі, а зокрема забезпечення робітничої класи і піддержаня на належній і потрібній висоті боездатності і оборони радянських республік".

Справу економічної відбудови радянських республік реферував Радєк — він у своїй рефераті дійшов до таких висновоків: до відбудови треба в першу чергу побільшити завожу площу, організувати заграничну торгівлю і приступити негайно до стабілізації радянської валюти.

З рефератами виступили ще: Троцький, Зіновєв, Бухарін, Шляпінко, представники комуністичної молоді і багато інших членів партії, як також члени Ш. Інтернаціоналу і члени інших комуністичних партій Європи.

Конгрес закінчено відчитавши відповіді Леніна на привіт, який наїслав йому конгрес партії. З того листа видно, що Ленін дійсно здоров і вертає до праці.

Маніфестація в Москві з приводу засуду Домбала.

В Москві відбуло ся велике маніфестаційне віче при участі великого числа робітників і червоноарміійців в цілі за протестування проти засуду комуністичного посла Домбала. Віче отворив Фелікс Коң, який представив діяльність Домбала. По нім говорив голова українського радянського уряду Раковський і секретар Ш. Інтернаціоналу Еслєрляй, як також відомий французський комуніст К. Рапарорт; всі вони виступали проти варшавського суду. Віче ухвалило надзвичайно одразу резолюцію, протестуючу проти засуду Домбала і ззиваючу до спровадження Домбала до радянських республік. По вічу відбула ся демонстрація.

Видобуване торфу в Петербурзькій губернії.

В Петербурзькій губернії видобуто сего року 12.000 пудів торфу, то є 25% більше, ніж в попередньому році.

“UKRAINIAN LABOR NEWS”

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
Видає Товариство “Українських Робітничих Вістей”.
Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS,

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщені в газеті рукописи не звертають ся, хіба що дописувачеві виразно зазначить, що бажає звороту своєї рукописи на слушній її непоміщені та зазначить поштовою марку на її пересилку.

ЗЛОВИЛИ ЗЛОЧИНЦІВ ЗАВЧАСУ.

В боротьбі з радянськими республіками європейська реакція не дає за програму. Нічого не навчило те, що всі протирадянські виступи ззовні і з внутрі зливалися, що радянська влада вийшла побідною в боротьбі з Колчаком, Денікіном, Уленком, Балаховичем, Врангелем і Петлюрою, так і в боротьбі з внутрішніми повстанськими бандами. Вона, ця реакція, а особливо р-е-п-у-б-л-и-к-а-и-с-ь-к-а Франція, далі суне чорні плями проти радянських республік і переводить їх в життя. Іменно Франція, при допомозі Польщі і Румунії з через них при допомозі Петлюри, старається викликати нову братовбивчу різню на Україні, старається привести там до повстання проти радянської влади. Потверджене сего знаходимо, погляньте.

Недавно подавали ми депешу з Європи, що в Києві і Харкові переведено масові арештовані Поліжків. Зараз опісля появила ся вістка, що українське радянське правительство прогнало з України польське посольство. Причиною прогнанню було викриття шпигунської діяльності, якою те посольство займало ся. Кілька днів опісля наспіла знова вістка, що на Україні засуджено на смерть за контрреволюційну діяльність — 55 осіб. В тій новинці було сказано, що український суд в Києві засудив на смерть 48 членів петлюрівських банд, які разом з прихильниками відомого бандита Тютюнника повстали проти української радянської влади. (Решта 7 осіб зі згаданих 55 були засуджені не на Україні, лише на Кримі, але в телеграмі їх через помилку зачислено до 48 засуджених на Україні.) А вже найновіша телеграма з Москви, датована 8. вересня, принесла коротеньку вістку, що 48 засуджених в Києві за повстання проти українського радянського правительства — зістали страчені.

Після скіпких відомостей, які подавала тутешня і взагалі американська буржуазна преса, не можна було як слід зорієнтувати ся в тім, що там на Україні стало ся. В кождім разі впадає в очі факт, що арештоване Поліжків в Києві і Харкові та прогнане польське посольство з України за шпигунську діяльність і засуд петлюрівців на смерть за участь в протирадянським заговорі та їх страчене — відбули ся майже рівночасно. Депеша про арештоване Поліжків мала дату 27. серпня, друга депеша про прогнане польського посольства була датована 1. вересня, а депеші про засуд петлюрівців і їх страчене мали дату: перша 6. вересня а друга 8. вересня. Кождий може добачити, що тут є якась схожість, що тут працювала одна рука. Не можна, було лише докладно знати, що тут властиво мали спільного арештоване польських грожан на Україні і прогнане з України польське посольство та засуд на смерть петлюрівців за протирадянський заговор.

Розв'язку сего питання дають нам недавно наспівші радянські газети. Іменно київська “Пролетарська Правда” з 13. серпня доносить, що одеська державна політична поліція арештувала на румунській границі бушового команданта петлюрівських військ, полковника Гуляй-Гуленка. Арештований був правою рукою Петлюри, головним організатором всіх бандитських виступів на Україні, одним з керівників воєнних сил “Директорії У.Н.Р.” Гуляй-Гуленко перейшов на Україну з надзвичайно важкими припорученнями Петлюри. Він признав ся в своїй важкій місії і зробив сенсаційні відкриття відносно ролі Польщі, Румунії і Франції в справі організації збройних нападів на Радянську Україну. Гуляй-Гуленко зобов'язав організувати міжнародну воєнну шпигунажу в радянських республіках для інформовання Франції, Польщі і Румунії.

Далше “Пролетарська Правда” доносить в формі депеші з Харкова під датою 11. серпня, що Державна Політична Упрява (поліція) опублікувала в харківських газетах п.н. “Україна і міжнародна контррозвідка” сенсаційні відкриття про діяльність Польщі, Румунії і Франції в підготовлюванню збройного нападу на Радянську Україну, а також про участь міжнародної контррозвідки в підвінні радянської влади в середині 2.

Відкрити ці були зроблені Гуляй-Гуленком, якого арештовано в хвилі, коли він мав вже перейти границю України. Гуляй-Гуленко, бувший офіцер царської служби 1917 р., брав активну участь в українським націоналістичним русі, піддержував Центральну Раду і став від того часу правою рукою Петлюри у всіх його протирадянських виступах.

Визначний організатор повстанського руху, Гуляй-Гуленко вів переговори за згодою “правительства У.Н.Р.” з румунською командою в Букарешті, в особі виконуючого обов'язки начальника румунського генерального штабу, генерала Ворского. Справа організації повстання на Україні в цілі підвінні радянської влади була вирішена в Букарешті в позитивним амсмі. Покидаючи Петлюрою до Варнава, Гуляй-Гуленко в переїзді був у Варшаві і брав участь в переговорах між “правительством У.Н.Р.” і представниками французької, польської і румунської контррозвідки, в особах генералів Сосновського і Нісселя.

На нараді заключено угоду, на підставі котрої Польща Румунія і Франція зобов'язались систематично доставляти петлюрівській армії і повстанцям озброєння і гроші, в цілі зорганізації повстання на Україні.

На передодні повстання польська команда зобов'язалась випустити з таборів всіх інтернованих петлюрівських офіцерів і жовітрів і доставити їх до границі. Всі вціпані на організуванню повстання переходили через начальніка II. відділу польської армії, полковника генерального штабу Грановського.

Зробивши доклад, Петлюра зістав назначений командантом першої групи, а Гуляй-Гуленко вернув до Варшави, де продовжались переговори між Нісселем і Сосновським в імені їх правительства, з одної сторони, а Гуленком, Тютюнником і іншими представниками Петлюри — з другої. Був заключений договір, на підставі котрого Поліжків позвонили організувати повстанські штаби на території Польщі і зобов'язали ся доставляти повстанцям все необхідне, а також оказувати всеможливу поміч в цілі зорганізування протибольшевизмського фронту. Рівночасно Гуляй-Гуленко разом з ген. — Дельвігом і румунським генералом Ворским вів переговори в справі підготовлювання в Румунії повстання на Україні. В результаті, в Кишиневі зістав зорганізований повстанський штаб, роботою котрого надзвичайно інтересувалось французьке правительство.

З зізнань Гуляй-Гуленка виявилось також, що між Петлюрою, Врангелем і Савінковим існує тісна зв'язь.

Еще в минулому році, в період організування повстанських штабів, під натиском французького правительства прийшло в Варшаві до політичної угоди з Савінковим в справі координації повстанських сил. Подібна угода була заключена з представником Донського і Кубанського козацтва полковником Гнудрибоним. Тютюнник послав також свого представника в Болгарію в штаб Кутепова.

Цілий ряд фактів свідчить, що думка про повалення радянської влади на Україні не залишена і що готується ця нова спроба інтервенції. Польське правительство дальше бачить в т. зв. “У.Н.Р.” головне оруддя боротьби з радянською владою. Петлюра находит ся в дуже приятельських відносинах з Пилудским. Румунія радо піддержує всі авантюри і інтриги проти радянської влади. Антанта, головню Франція, відносить ся до петлюрівщини дуже прихильно. Французьке правительство радо піддержує всі спроби петлюрівців, спрямовані проти радянської влади.

На сім'яють ся відомості “Пролетарської Правди”. Тепер стає більше як певним, що недавні арештовані Поліжків на Україні за шпигунську діяльність та прогнане з України польське посольство, які також засуджені петлюрівців на смерть за протидержавний заговор — є прямим вислідом арештовання петлюрівського полковника Гуляй-Гуленка та поданих ним відомостей. Страчених 48 петлюрівців перелічено на горіччій учинку і вони за се відкопували.

Стає отже наглядним, що Франція не залишає думки всіма способами стремити до повалення радянської влади і одним із тих способів вона вважає викликуванне за гроші повстання на Україні. Стає наглядним, що Польща і Румунія є дальше гонимими псами Франції у відношенню до радянських республік і двій розскаж все готові зробити. Є також очевидним, що між Польщею і радянськими республіками нема дійсного мира, який називають істнував, і Польща дальше держить у себе Петлюру і в разі потреби висладе його як свого цуцка на Україну. Одним словом, чорна зграя, зложена з французької буржуазії, польської шляхти, румунських бояр і петлюрівських недобитків, творить дальше святий союз і готова кождої хвилі розпочати крокрополіте на Україні. Пуанкаре, Пилудскі і його пахлох Петлюра не дрімують, а підготовляють кроваві авантюри проти селян і робітників України.

Тільки що на сей раз їм не подістило. Тепер злапано злочинця, заки він ще вєспів підложити під хату огонь. І панове “доброчинці” сусіди Поліжків мусять одні дати драга з України, а другі опинили ся в тюрмах, а свої рідні України, котрим французьке золото і польсько-шляхтоцька нагайка ближчі, як інтереси українського селянина і робітника — понесли смерть.

АНТАНТА І ГРЕКО-ТУРЕЦЬКА ВІЙНА.

Протягом двох тижнів Турки під проводом Мустафа Кемала Паші відібрали від Греків те, що Греки захопили при допомозі Анталі протомого парку військ. Турки розгромили грецьку армію в буквальним значінню того слова. Грецька армія, яка півроку тому назад рвалася до Антоти, столиці турецьких націоналістів в Малій Азії, втікала перед військами Кемала без жадного опору около 200 миль і навіть море її не спинило. Турки одистали від грецьких військ всю Малу Азію і захопили найбільшій свій порт на анатолійським побережжю Смирну, чим і закінчили свою війну з Греками.

Тепер лишається питання, чи Турки, упоєні своєю побідною над Греками, підуть на Константинополь, який находит ся в руках англійських, французьких і італійських військ і в якім, для показу, сидить покійний антантний султан та його безсловесне правительство? Єли-б турецькі націоналісти рішили йти на Константинополь, се означало-б вже війну Турків не з Греками, а з антантою, або протяз з Англією, яка є властиво господарем Константинополя і Дарданелів.

Колі ми заглянемо в капіталістичну світову пресу, то побачимо, що навіть сама англійська дипломатія вважає поразку Греків лише побічною, бо в дійсності поразка Греків є поразкою англійської політики в Малій Азії. Греція, як воєнний чинник, була лише виконанцем волі англійських імперіалістичних членив в Малій Азії, була для Анталі тим, чим в Європі для Франції є Польща. Єли-б Греція і завоювала Туреччину, то користь для неї з сего була-б така, як для Польщі з Горішнього Штеску.

Французька капіталістична преса з явним задоволенням дивить ся на побіду Турків над Греками, тоді як англійська, головню бушва Норткідфова преса, розпочала наново остру критику політики Лойд Джорджа. Навіть вінніпегська “Free Press” виступила за остру критику англійської політики в Малій Азії, розумієть ся, не в тім дусі, чому Англія підішла в Малу Азію і чому сприяла війні Греків з Турками, але чому вона не дала достатньої помічі Грекам. Після “Free Press” виходить, що не Греки воюють проти Турків, але Турки проти Греків.

Лондонський “Таймс”, який все старается ся, держати сторону Франції у всіх антантських справах, розпочав, з поразкою Греків, нову кампанію проти політики Лойд Джорджа. Англійська капіталістична преса не скриває більше, що війна Греків проти Турків була фактично війною англійських капіталістів за азійську нафту, спрямованою проти Франції. “Таймс” пригадає англійським дипломатам скандальну історію з антантськими воєнними складами в Константинополі, які англійський представник Гарингтон видав під французьку опіку і які відтак скоро опинились в руках турецьких націоналістів.

Значить, союзниця — Англія і Франція — суперничачи за турецьку нафту, воювали між собою руками Греків і Турків. Бувший американський амбасдор в Константинополі Моргантван помітив в лондонським “Таймсі” стаяу, в якій каже, що турецька побіда над Греками серйозно загрожує престижові британської імперії в Малій Азії, і визнає в імя спасення християнства (не нафти), щоби “Ліга Націй” вмішалась в греко-турецьку війну, та покарає Турків за їх неслухняність.

До якого безладу дійшло між антантою, в політиці Малої Азії найкраще свідчить той факт, що вона просто є безрадна підприємити якісь рішучі кроки в греко-турецьким конфлікті. Англійські, французькі і італійські воєнні кораблі, які поспішили до Смирни, коли до неї наближались турецькі війська, стояли бездіяльні підчас замиання Смирни військами турецьких націоналістів.

З сего видно, як антантські імперіалісти не можуть поділитися овочами своєї побіди з минулої світової війни. Нинішня побіда розбитої в світової війні Туреччини перетворила в звичайний кусник паперу т. зв. Севрський мировий договір, сфабрикований антантськими імперіалістами. Тому, що сей договір не забезпечував прав французським капіталістам на турецьку нафту, він зістав знищений. Єли Пуанкаре “уступив” настоячності Лойд Джорджа в справі німецьких репарацій, то зате, другою рукою, від вдарив по англійській політиці в Малій Азії.

Тепер лишається питання: що станеть ся з Константинополем і Дарданелами, які тепер є фактично в руках Анталі? Пару тижнів тому назад Греки готували ся зайняти Константинополь, і ся грецька акція тогочас була викликати новий світовий пожежар. Се було так очевидним, що навіть покровителька Греків Англія цофнула ся, бодай для виду, взад і під натиском Франції і Італії відтягнула своє попере “грецького-п'яну”.

Протягом двох тижнів ситуація основно змінилась. Єли два тижні тому назад Англія хотіла багетатами Греків витиснути остаточно з Константинополя Францію і Італію і таким робом взяти під свою цілковиту контролю Дарданельський і Босфорський проливи, то нині насуваєть ся для Анталі небезпека наступу на Константинополь військ Кемала Паші, і перед нею стають питання: під чім протекторатом опинить ся Константинополь в разі заняття його турецькими військами і чи виступить Франція і Італія оружно разом з військами Анталі для оборони Константинополя перед кемалістами?

На засіданню “Ліги Націй” виступив за остру критику антантської політики в Малій Азії представник Полудневої Африки, а в дійсності англійський дипломат, Роберт Сесіл, який домагав ся вмішання ся “Ліги Націй” в греко-турецьку війну, а його колега представник Анталі Ірл Балафур, відповідаючи на критику Сесіла, заявив, що “Ліга Націй” не має ні кораблів, ні військ, ні грошей, щоби вмішати ся в сю справу, отже є безрадна і понебудь залопоті авантюрам антантських капіталістів в Малій Азії, а морально вона не може вплинути на Турків, бо Туреччина не є членом “Ліги Націй”.

Отже положене антант в греко-турецькій розв'язці є таке, що держава антант одна другої не вірить, одна другої боїть ся і одна другої не хоче уступити. Антанта насилу недавно проковтнула кістку німецьких репарацій, а тепер її попере горда “стала” друга: те остріша кістка, а власне нафта в Малій Азії і Дарданельський та Босфорський проливи. Сю кістку поставила антант попере горда турецька побіда над Греками. Чи вдасть ся вона нею, покаже найблизша будучість. Волинськ.

ПО ЛОНДОНСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ.

(Кореспонденція до “Укр. Роб. Вістей”.)

“Ні порозуміння, ні розколу, а лише признане неспосібності”.

Оттак то характеризує париська часопись “Le Journal” вислід Лондонської конференції. Такий то її кінець заповіла перед її скликанням комуністична преса. А за се преса 214 Інтернаціоналу лаяла нас. Тепер вона знова переконалась, що капіталізм неспосібний усунути, утвореної ним кризи.

В правді Англія і Франція дійшли там до порозуміння що до забезпечення грошевих обов'язань Німеччині. Обі держави згодились на се, що їх треба відустити з німецького золота, а Лойд Джордж, який вимагає виконання всіх зобов'язань, бо хоче при їх помочи усунути німецького конкурента. А розійшли ся лише в тих питаннях, які вляються ся жадними французького імперіалізму, на які не може згодитися англійський імперіалізм.

Жадана Пуанкаре, в Лондоні були поділені на дві часті. В першій виявилась потреба Франції відустити від Німеччині великі грошеві суми, котрі були-б забезпечені. Тому то Пуанкаре жадав забрати 26% німецького валюти, що знаходиться за кордоном, секвестрації сел та організації фінансової і господарської контролі Німеччині. На се згодив ся і Лойд Джордж. І Лойд Джордж не журить ся тим, що заняті важких доходивих жерел Німеччині спричинить її банкрут. І Франція і Англія годять ся на експлоатацію німецького-господарства та на усунення конкурентів.

Англія однак не могла прийняти тих жадань Пуанкаре, котрі мають за цілю остаточне усунення англійського впливу в Європі та забезпечення економічної та військової гегемонії Франції.

Треба мати на увазі, чім речником є зараз Пуанкаре, хто править Францією? Хто говорить в її імені? Пуанкаре, Елізей (палата президента республіки), парламент, сенат, се не самостійні органи французької республіки, а засоби, інструменти французького імперіалізму, якого дійсним речником являеть ся чорносотенець Роберт-Піно, який опановує всі французькі трести і синдикати, котрі сконцентровані в його руках. Він то при помочи зависимої від нього преси є нинішнім володарем Франції.

Безперечно вплив важкої промисловості в Франції на публічне жите більший, як вплив важкої промисловості в Німеччині. Піно — сильніший як Стінес: При помочи преси і корупції Піно створює в французькому парламенті національний блок, котрий дуже зручно заступає інтереси французької важкої промисловості.

Загальне економічне положене Франції мало потерпіло через війну. Однак війна зашкодила зеліній і сталевій промисловості. Мимо збільшення продукції сирового заліза і сирового сталю зараз подовина печий нечинна. На се збільшення продукції впливає Версальський договір, в якому Німеччина відступила Франції 34 своєї власної продукції руди. І другі галузи французької промисловості зрости завдяки новим землям, котрі Німеччині ввбрала Франція в Версальському договорі, але французька промисловість не має забезпеченого ринку. Збільшена продукція найбільше відчуває брак коксу. Дарма, що Франція заняла на 15 років Сарську країну. Сарський вуголь не можна перетворити на кокс. А за те в Рурському краї є доволі коксу. Тому то Франція стремить до заняття Рурського краю всіма силами. Тому Пуанкаре дуже вловолений, що Німеччина не виконує обов'язань Версальського договору. Французька промисловість хоче за всяку ціну зайняти Ренський і Рурський краї. Тим то Франція заволоділа-б західно-європейськими сировцями і могла-б контролювати засоби топива німецької промисловості. В тій то цілі Франція переперла приділ Горішнього Штеску записаний від себе Польщі.

Англійський капітал знова зовсім не заінтересований в скріпленню французького впливу в середній і східній Європі. Однак Франція сильніша від Англії. Франція все поклякуєть ся на своє економічне положене та на своє все збільшуючі ся довги. Перед вибухом світової війни довги Франції вносили всього 29.8 мільярдів франків, зараз вони вносять 350 мільярдів. Французький державний бюджет, котрий перед війною не мав недобору, зараз виказує недобір 4 мільярди франків, головню, завдяки вилатам на військ. За те теж Лойд Джордж дуже осторожний, омиає отвертий розкол між Францією і Англією, бо він знає теперішню силу французької армії.

Цілю французької репараційної політики не є відбудова зруйнованих підчас війни провінцій. Єще сотки тисяч французьких селян і робітників живуть в бараках, хотия капіталісти цих країв подучили високі суми за свої шкоди. Метою французької репараційної політики є економічне поневолене Німеччині, якого домагаєть ся Піно. Тому то Пуанкаре твердо обстоює за секвестрацією лісів і гірничих заведень Рурського краю, за т. зв. “продуктивними залогоми”.

Пуанкаре побідив. Німецька буржуазія і німецькі мейнпівки, що цілу надію привязали до Лойд Джорджа, пізнали силу Пуанкаре. Стінес розпочав з ним переговори. На берлінській біржі ціни папери західно-німецьких промислових

відприємств ішли сильно в гору. Німецькі промисловці хочуть тепер вратувати свою позицію шляхом порозуміння з Францією, що відбудеть ся знова на кошт пролетаріату. Сам Вірт в сій важкій хвилі, де марка втратила цілу вартість, де ціни підскочили о 200%, не може нічого розумнішого сказати, як: “завдане найблизшій політиці Німеччині, се забезпечене державного голоду”. Один з німецьких промисловців висловлюєть ся так про вату німецько-французького порозуміння: “Коли допустимо Францію до участі в німецькій промисловості, тоді вона мати ме інтерес перешкадати всякому обниженню вартости німецької промисловості. Тоді французька політика буде примушена влізати на уникане внутрішніх безпорядків в Німеччині і на зміцнене авторитету німецького уряду при помочи своєї влади, так щоб він був в силі забезпечити видатність німецької промисловості. Франція тоді була-б теж заінтересована в тому, щоб не допустити до податкового-обтяженя німецької промисловості. Участь Французів в важкій німецькій промисловості дасть задовурку, що ніяка сила на світі не зможе спинити розвій німецької промисловості та виступати проти неї”.

Отже зовсім ясно тут висловлені цілі німецько-французького порозуміння. Економічний німецько-французький блок під військовим протекторатом Франції заострить імперіалістичну суперечности між Англією і Францією. Він не “відбудує” Європи, а зруйнує її дальше. Сей блок скріпить вплив важкої промисловості на цілу європейську політику, та погіршить і дальше положене пролетаріату.

Отже, як ми еще раз підносимо, капіталізм не в силі відбудувати Європи. До чого ся неспосібність капіталізму доведе, хай про се говорить американський банкір Вандерліт, що в останніх часах часто буває в Європі.

В листі до англійської часописи “Nation”, він пише: “Неспосібність сих обох державних мужів (Лойд Джордж і Пуанкаре) заключити практичну угоду, котра відновила-б економічне жите в Європі, мати ме на мій погляд страшні наслідки. Я міг би хотіти, щоб небезпечу, котра виявляеть ся в італійському положенню, про найострішшу кризу, котра засуджує Австрію на смерть, про неминучий вплив економічних подій на істноване Угорщини, про політичний хаос в Польщі, про великий економічний занепад Росії. Кождий з цих чинників переконає про кризу європейської ситуації”.

Представлюючи теперішню кризу Німеччині, котра спричинила світову кризу, Вандерліт пише дальше:

“Зараз в Німеччині безробітє минає, як в других краях, але на мою думку неможлими чинники викличуть скоро велике безробітє. Воно прийде під ту хвилю, коли діни підуть сильно в гору. Наслідком такої констеляції будуть на певню соціальної заворушення. Німеччина знаходить ся на передодні таких, коли вона не подучити помічі в найблизших місяцях. Революція лівий загрожує її”.

Се не пише комуніст, се пише тверезий капіталіст. Для ліквідаторів комунізму се не абияке упінене.

Які виследи Лондонської конференції? Коротко: світова політична рівновага сильно захитана в своїх основах. Все одно, чи Франція зараз обсади Рурський край, чи дальше залишій Німеччину в непевному положенню, Европа знаходить ся в періоді все збільшуючій ся несповности, що певно спричинить нові кон флікти.

I. Сокира.
Берлін, в серпні 1922 р.

Нова російська наукова газета в Сов. Росії.

В Москві має розпочати ся видаванню наукової газети “Современная Культура Росії” на чотирох мовах.

В ПОЛЬСЬКО-ШЛЯХОЦЬКІЙ І АВСТРИЙСЬКО-ЦІСАРСЬКІЙ НЕВОЛІ.

(З нагоди 150 річчя прилучення Галичини до Австрії 1772 р. і 20 річчя великого хліборобського страйку в Галичині 1902 року.)

(Продовження.)

Реформи і "патенти" цисаря Йосифа II.

Австрійсько-цисарське правління, бачучи, що старі порядки ніяк довше не можуть існувати і в державі пахне проливом крові, ринуло ратувати ся перед загибеллю. В роках 1781, 1786, 1787 і 1789 цисар Йосиф II. проголосив для народу реформи і "патенти", після котрих відділюють ся рустикальні (селянські) землі від поміщицьких (панських).

Переведення поділу землі на рустикальні і поміщицькі, а то, що всі ті гурти, котрі в 1786 р. були "мушкетерами", на разі ті Йосифові "патенти" помогли остільки кріпакам, що і умираючому "патентованій" медицині д-р. Горбатого.

Зараз же по смерті Йосифа галицька шляхта взяла ся ні в чей реформи і "патенти" небищика: Для польської шляхти в державі не було ані влади, ані контролю. За часів Леопольда I. в перших роках Франца I. шляхта загорнула селянські гурти силою і допекла ся над селянами всіляких безправств. Державний уряд був тоді "занятий" війною з Францією і діліч не бояли ся його паперових наказів і "погроз". Придворні декрети і "пригадування" з років 1798, 1804, 1811 і 1827, що діліч не сміють забирати рустикальні землі і прилучувати їх до своїх, були безвартісні. Шляхта була завше противна урядовим постановам; вона перешкодила реакційній цисарській дивії. Всі ті реформи для шляхти були нічим іншим, лише гвалтом і вона давати тримала всі землі в своїх руках і після "права" карала селян гримші і клала на його спину до "десяти" бруків без попереднього дозволу старости.

В 1817 р. цисар Франц I. віддав Галичину і забрав з собою оплаканий жалі і скарги бідних селян; забравши всі ті жалі і скарги, цисар поставив їх до своєї найсильнішої кишені і злох нес і селяни не бачили ніколи цисарської ласки. Для своїх же підданих на конгресі в Любліні цисар лишив такі пам'ятні "ласкаві" слова, коли говорив до професорів: "не потребує вчених аде вірних підданих". Такі слова-цисаря не то що для професорів, але і для "мудрої" шляхти були не смачні. Сі слова цисаря, се свідочило, як він дбав про тодішню шкільництво і виховане його підданих.

В 1823 р. цисар знов переїздив Галичину, але не тому, щоб побачити селянські сині "спини" від панських бруків, а-ле тому, щоб в Чернівцях побачити цисаря Александра. І сини, разом знов селяни зносили до цисаря свої жалі і скарги про їх кривди і тілесні кари і цисар знов забрав ті жалі і скарги і склав їх до своєї найсильнішої кишені та обіщав селянам свою цисарську ласку. Вкінці селяни діждали ся того, що по 60 роках цисарських "патентів" і "ласк" вернули ся ті самі порядки, в яких народ жив ще перед першим поділом Польщі.

"Демократичні" голоси за знесенням панщини.

По скасованню польської держави Польки з часта поринали ся до відбудованя "вольної" польської держави; "од мого до мого". Але всіякі і порини, навіть з оружем в руках, кінчили ся невдачею. Навіть велике їх повстанє в 1830-31 рр., при симпатії Західної Європи і при невражливості Прусії і Австрії — по кількі місячній боротьбі повстанча 70.000 армія випустила оруже з рук і піддала ся цареві Миколі.

По невдачлі повстаню 1830-31 рр., Галичину заняла польська еміграція, яка дальше збирала сили до відбудованя "вольної" Польщі. Але робити революцію без селянської помічі було неможливим, а щоб позискати "мушкетерів", голо-

товариства було відбудоване "вольної" Польщі, а щоб і "мушкетерів" позискати на свою сторону, то дурили їх знесенням панщини, а навіть для тих-то "Русинів-мушкетерів" о-дин "Русин", ім'єнем М. Попель, написав поему: "Русин на празнику". В часті тої поеми такий попіл посіяний: "З давніх давен жие Русин в не-долі і нещастю; з давен давна гніе шию перед панями, котрі його в пута вбивають і в ормо запрягають". А ще дальше в тім попілі бачить ся: "Від-ки-ж панок має мати тогю пра-во, щоб нас на панщину виганяти, нашу кров пити, нами як водами свої нити орати, а навіть продати нас, як скотче?" Чи-ж він на сей світ не прихотує такої слабий і смертель-ний, чи-ж не родить ся такий голій як і кожний з нас? А тимчасом він нами робить, гонить, все з нас бере і дре, по-тому все марнотравить а ми бідні в біді все. Хіба-ж він не має так як хлопів ніг і рук, щоб працювати, спити жати, на хліб заробити? А коли не го-ден робити, то нехай як жебрак на кулях приїде до хлопів з торбами, а хлоп йому дасть кусень хліба. Але най не зди-рає, бо і на него-приїде час. На загладу отже панам! А з другого боку німецькі уряд-ники накладають на хлопів по-датки, беруть рекрутів і зди-рають хлопів ще гірше як "па-ни". Най-же продають і Нім-ці!" А ще дальше в тім попілі зачинає палати така любов:

"Поляк наш брат, з ним нам жити, а хто би нас хотів роз-лучити, того "чвертуй і січи"... Отже всім нам треба знати, що Польки і Русини жили все як два брати, все рівні". Розу-мієть ся, що тут не іде мова не про Поляка, "брата" чорно-роба, а "брата" діліча і магна-та. (Після сей "заповіді" Пет-люра чвертував і всіх тих Українців, що хотіли розлучи-ти ся з панськими Поляка-ми-ділічами, що хотіли при-лучити Східну Галичину до Радянської України. Після сей "заповіді" поступали і Петру-шевич і всі капіталістичні ні-майти, вони говорять: ви-тним і висічим більше-віків а опися "ми" дамо вам "вільну" Україну.) Та в давнині "му-шкетери" не зовсім розуміли ся на фарбованих лісах, то і нині до-бре розуміють, що між паном і чорноробом нема братерства, але що між ними існує класо-ва боротьба, що "мушкетер" і пан се вогонь і вода.

Людендорф а большевики.

БЕРЛІН, 7. вересня. — Ген. Людендорф перестерігає Фран-цію, щоб не зменшувала сво-єї армії з огляду на небезпеку, яка грозить з боку большеви-ків. В розмові з кореспонден-тним Людендорф заявив, що він волить панованє Франції над большевиками. Людендорф перестерігає перед шкідливим розоруженням Німеччини, бо се доведе до вибуху завору-шень, з чого скористає Троць-кий, який тільки чекає на хви-лю, коли німецькі комуністи покинуть на поміч большеви-ків.

Декрет в справі некоммуністич-ної преси.

В розгарті революції радян-ська влада закрила була всі без винімку некоммуністичні журнали. Тепер, коли небезпе-ка контрреволюції минула, видном декрет, підписаний видним комуністом-журналіс-том А. І. Риковим, на основі я-кого можна старати ся о доз-віл на некоммуністичні органи з тим, що вони підпадають цензури.

ЛЕНІН ПРО НОВУ ЕКОНОМІЧНУ ПОЛІТИКУ.

(З промови Леніна на XI З'їзді Р.К.П. 1922 р.)

I.

Цякий-минувий рік пережи-ли ми під знаком нової еконо-мічної політики. До нової еко-номічної політики мусіли ми приступити, бо грозила нам фінансова криза і інші подіб-ні події, які тільки в малому степені були залежні від на-шої волі.

До всіх наших міркувань про нову економічну політи-ку, яка зібрана досвідів мину-лого року, для виснованя практичних наук на будучий рік, уважаю дуже важним, взя-ти під увагу отсі основні річі.

На перше нова економічна політика (НЕП) є для нас важна як пробний камінь то-го, що зачинає витворювати звязки між нашою і селян-ською господаркою. В попередній добі революції, коли ціла наша увага і всі наші си-ли були звернені та майже ціл-ковою запержені для потреб боротьби з наїздником, немо-жливо було займатися тим справами, як вони сего вима-гали. Чи могли ми думати то-ді про них? Можна була і тре-ба було не зваяти на них то-ді, коли перед нами стояли завдання боротьби з феода-льськими силами світового імпе-риалізму, який грозив нам за-гладом.

Але та однозгідність думки, з якою Р.К.П. на попередню з'їзді рішила йти на шлях нової економічної політики, є доказом того, що справа вже цілком дозріла до нових під-ходів в справі проблемів соці-алістичної господарки. Люди дуже ріжних поглядів, які ріж-но обіювали подожене, прий-шли одначе дуже скоро, без ніяких вагань, до однозгідних заключень, що треба створи-ти нову основу для соціаліс-тичного будівництва і що не-можуча є до того нова еконо-мічна політика.

На основі тих умовин, які витворили повенні політичні і партійні події, так само в краях культурного Заходу, як також у колоніях, ми перші відерли ся в твердиню буржу-азного світа. Се зробили ми в країні, коли не найбільше від-сталій, то в кождому разі в країні найбільше відсталій під економічним оглядом. Вели-чезна більшість наших селян-ств дрібні власники, що ведуть індивідуальну господарку. І ці-ла та будова, яку ми на по-чатку змогли поставити, вво-дючи бойді по часті в жите нашу програму комуністичної сільності, — ціла та будова стояла наче на дощ, поза ра-мами того всього, що діяло ся в найширших масах селянства.

Ми наклали на селян вели-кі тягарі, оправдуючи їх по-требами війни. Та ми робили похибки, яких не можна було оминити. Селяни, коли їх взя-ти як цілість, встали зрозумі-ли ту тверду конечність, зро-зуміли, що ті великі тягарі, які на них наложено, були ко-нечні для оборони робітничо-селянської влади, перед пово-ротом ділічів, перед побідою капіталізму, який грозив зни-щенням всіх здобутків револю-ції. Але не було звязки між новою господаркою, яку ми хотіли створити, успішним-нем фабрик, копалень через закладанє радянських госпо-дарств, не було згідності між тою новою господарською си-стемою а селянським госпо-дарством.

А чи є вона в сій хвилдині? Ні, нема її ще. Ідемо до того. І ціле значіє НЕП-у, якого на-ша преса дошукують ся всюди, тільки не там, де його шука-ти, лежить в тому і тільки в тому, щоб знайти ту нитку, яка би получила НЕП з селян-ською господаркою, яка керує життям міліонів, злучила з тим новим устрєм, який ми поча-ли будувати з найбільшими зусиллями, — але і без знаня, але встали ми його почали творити на соціалістичних принципах, на нових засадах продукції і поділу сеї продук-ції.

Мусимо язсувати собі, що ми зробили в сьому напрямі. Чи зуміли ми бойді по ча-сті створити ту нитку — не

руйнуючи того, що ми хоч а-ле, та встали зачали вже будова-ти.

Будуємо новий економічний лад разом з селянством. Дуже часто мусимо вести перебудову того, що вже було зробле-но попередньою працею. Ми повинні поступати так, щоб селянські маси бачили ясно, що існує тривкий звязок між тим, що ми робимо в імя май-бутніх соціалістичних ідеалів а їх теперішнім житєм, нечу-вано тяжким, нужденим по-верхом муки. Мусить бути звязок між нашою соціалісти-чною працею, яку ми ведемо на ґрунті великого промислу і в різнитві, а тою працею, яку виконує кождий селянин в нуджі, не філософуючи бага-то, бо деж йому до філосо-фії, йому, якому грозить мар-ево страшною голодовою смер-тю. Треба, щоб кождий зви-чайний, найпростіший пра-цюючий зрозумів, що в його житю щось змінить ся, та йде до кращого, і то змінить ся не так, як се було з старо-го, вже поваленого ладу, коли кожда зміна на краще обйма-ла тільки малу частину селян, і була, получена з великими муками, знущаннями і насиль-ством, яких ні один селянин в Росії не забув і через десяти-літє не забуде. Ми мусимо до-казати селянинові, що зачи-наємо від того, що для нього є зрозумілим, відомим і до-ступним при його нуджі, а не від чогось, що, з його точки погляду, є далеке; майбут-не, фантастичне. Ми мусимо йому доказати, що потрофімо йому допомогти, що в тяжкій хвилі, хвилі, коли марніє його добуток, тисне його біда і докує голод, комуністи да-ють йому правдиву поміч. Але не докажемо йому се, або він нас пішло до всіх чортів. Це є певне. І тут є зміст НЕП-у, о-снова цілої нашої нової еко-номічної політики. Тут най-важніша політична вказівка на майбутній рік.

Селянин не відкаже нам своєїго кредиту. Селянин у своїй масі дає нам свою згоду: "так, коли не вмієте, поже-мо це, може навчить ся", міркує він. Але той кредит не може бути невечерним. Про се треба пам'ятати і, користаючи якраз з нього, треба спішити ся, не забувати про се, що зближаєть ся момент, коли індивідуальну господарку і ці-ла та будова, яку ми на по-чатку змогли поставити, вво-дючи бойді по часті в жите нашу програму комуністичної сільності, — ціла та будова стояла наче на дощ, поза ра-мами того всього, що діяло ся в найширших масах селянства.

Нас обходять передовсім найбільші справи. Чи зуміємо допровадити їх до кінця? Коли наш відворот був правий, то треба-наші ряди скріп-ити, зібрати разом і йти впе-ред. Відворот робили ми раз-ом з селянськими масами і треба тепер разом з ними, сто-разів поволіше, але рішучо і твердо йти вперед так, щоб ціла та маса бачила, що все-таки не робимо вже відворот, а навпаки йдемо вперед, а тоді наша справа не пропаша; ніякі сили в світі не пере-можуть її. Нова економічна полі-тика дозволяє нам з цілою я-сністю і рішучістю зробити внасліді такої висловки. Якоді зрозуміємо великанську небез-пеку, яку криє в собі НЕП, і всі сили наші звернемо на сла-бі точки, тоді сповним наше завданє.

Зачити ся з селянством, з масами працюючих і посувати ся разом з ними вперед, без порівняня вільнішого, як ми про се мріяли, але так, щоб дійсно ціла маса йшла з нами — отсе наш шлях. А тоді і приспінєне того руху насту-пить в певному моменті так велике, про яке ми тепер на-віть мріяли не можемо. Отсе, на мою думку, перша, найваж-ніша основна політична нау-ка нової економічної політики.

ТЕОРІЯ ОДНО, А ЖИТЕ ДРУГЕ.

(Малій фейлетон.)

(Кореспонденція до "Українських Робітничих Вістей".)

Коли я був молодим і за-ходював ся ідеями нової фі-лософії, то мій покійний дід говорив мені: "Знаєш, дити-но, теорія одне, практика-жте — друге". І в доказ своєї теорії наводив мені багато прикладів з життя.

Але-ж тоді я не міг добре зрозуміти діда. Можливо, що сі приклади були мало яскраві, занато сірі.

Пролетів десяток літ. Часи перемінли ся. Будучи за ме-жами території Польщі, я по-знакомив ся з польською кон-ституцією: "Щаслива держава, що має таку широку, демокра-тичну конституцію", думав я. "Ось і моя біда, мила Холм-щина віддихне, візьметь ся за культурно-національну пра-цю"... Я мріяв...

Приїхав на свою батьківщи-ну, приїждив ся до життя у-країнського населеня на Холм-щині. Приїждив ся і згадав, що покійний дід говорив правду. Дійсно, теорія одне, а жите друге. Зараз бачу, що теорія мого діда — аксіома.

Ось наведу лиш пару при-кладів і побачите, що мій по-кійний дід говорив правду: 1. Теорія — польська кон-ституція (не 3 мая, а сама но-весьня, з голочки 17. марта XX віку. Бельведерська на "де-мократичній підкладі") каже (арт. 108), що громадяни ма-ють право вступати в коаліції, скликати зібраня, засновувати товариства, союзи, а жите — повіготи сапрати старости на-віть не дають дозволу Холм-щакам для зібраня для обго-ворюваня справ відносно зас-нованя приватних шкіл, ко-оператив, читальн, драматич-них гуртків.

2) Теорія — арт. 110 поль-ської конституції каже, що польські громадяни, які на-лежать до меншості, по їх на-ціональності, релігії і мові, маюв рівне право з останніми громадянами, себто польської національності. Мають право засновувати на свій рахунок благодійні, релігійні і громад-ські інституції, школи, школи вихованя, мають право надзо-ру над ними, ними завідувати, сподібно користуватись в них

рідною мовою... Так само ка-холював ся ідеями нової фі-лософії, то мій покійний дід говорив мені: "Знаєш, дити-но, теорія одне, практика-жте — друге". І в доказ своєї теорії наводив мені багато прикладів з життя.

Теорія — арт. 97 сеї же сла-вної конституції дає свободу особи, арт. 100 — недотор-каність помешканя, арт. 105 — свободу друку, арт. 106 — тайну кореспонденції, арт. 108 — право скликати зібраня, за-сновувати товариства, а жите — польська брудна, жандар-мерія кождий день арештовує, бе українське населенє на Холм-щині, -грубо в кождю годину, дня і ночі врявляє ся до по-мешканя, робить трусів. Про свободу друку не смій й думати. Кождий лист "розвірваний". Про зібранє не може бути й мови. Всіх Українців назива-ють большевиками, бачуть в них своїх ворогів. Бють, на-силують, обдирають, знища-ють ся над українським насе-ленєм і дивують ся, що воно відносить ся до них непри-хильно. "Радять виїхати до "своєї" Росії.

Так робить ся у нас на обез-людній, всіма забутий Холм-щині.

Чи сі приклади показали то-бі, мійний читачу, ріжницю між теорією а житем? Як сіх при-кладів мало, раджу заглянути на Холмщину, там їх побачиш багато більше, як зрок на небі.

Дмитро Боняльчук.
Холмщина, 2. VIII. 1922 р.

"ГРОМАДСЬКА ГОСПОДАРКА" В СУДОВІЙ ВИШНІ.

(Кореспонденція з Галичини до "Укр. Роб. Вістей".)

Обертуючись по всім усю-дам та оглядаючи теперішнє жите Галичини, заобсервував ся цікаві річі в деяко з нашої галицько-української інтеліген-ції. Вона, говорючи загалом, претендує на веденє переду у т. з. національно-визвольній боротьбі. Склад її загалом зв'язаний — піп, народний учи-тель, "зелітний" практик, сту-дент та деякий громадянин.

Ось і є типи, яких всюди у нас мають за інтелігентів, хоч в дійсності від ю рубрику всіх їх не можна витягнути.

Та я хочу тут сказати дещо про інтелігенцію Судової Виш-ні, місточно 5-6 тисяч населе-ня, містечкового повіта. Се мі-стечко являлось колись цен-тром доокочного україн-сько-громадянського руху. Пе-ред вела інтелігенція, склад ар-мії купувались за безцінь — на фунти. Із забраних грошей Народного Дому сей панок витягнув собі таку суму, яку потребував на прожитє в чужім місті, тоді, як наші громадяни гинули від кулі на фронті, духули з голоду і холоду, або навіть сиділи за українською решіткою за "ра-бунок" майна польського д-ла (такіх випадків було мно-го). В дійсності если хто і взяв дещо, то тільки тому, що не мав що їсти.

І сей огидний тип директо-ра, при піддержці таких самих як і сам одинач, сидить спо-кійно і тепер у місті на посаді, нищить своєю злодійською го-сподаркою громадські інсти-туції, а що найгірше, обнов-ляє чеських, потерпілих під-час революційного руху лю-дей.

Того пана директора окру-жають люди, які "відважно воюють за свободу" (найбіль- (Докінченє на 4-ій сторині.)

3 МІЖНАРОДНОГО КОМУНІСТИЧНОГО РУХУ.

ВІДЗВА НІМЕЦЬКИХ І ФРАНЦУЗЬКИХ КОМУНІСТІВ.

БЕРЛІН, 29. серпня. — Комуністичні партії Німеччини і Франції видали спільну прокламацію, в якій звизають пролетаріат обох країн, щоби використав нагоду і взяв владу в свої руки. Помімо заборони властивий орган німецьких комуністів "Роте Фане" помітив прокламацію обох комуністичних партій.

В прокламації звертається увагу на небезпеку нової війни. В ній видивгається ключ: "Радше революція, чим нова війна". В прокламації вогорить ся дальше, що платня німецького робітника вносить під четвертину пору заледви одну четвертину передової платні, що недуга чахотки забирала великі жертви серед робітництва та що за все те і відповідальніми німецька буржуазія і правительтво разом з французькими імперіалістами і капіталістами.

Остерігаючи, що Німеччина є економічно знищена та що небавом і французький пролетаріат опинить ся в такім самім положенні, що і німецький, прокламація кінчить ся словами:

"Нашим спільним боевим ключем мусить бути — підняти боротьбу до правдивий пролетарський режим, о републику, яка опираєла би ся на убогих робітників. Ми домагаємо ся уваження Версальського договору, відкидання військ і тісного економічного та політичного об'єднання між Німеччиною, Францією і Росією".

Бійка комуністів з поліцією в Гамбургу.

В Гамбургу відбули ся кроваві сутички комуністів з поліцією. Приводом до сего послужило виставлення кінематографічної картини під назв. "Власть смерті в Росії". Комуністи сему спротивились. 13 поліціянтів зістало тяжко ранених.

Процес комуністів Кашена і Вайн-Кутюріе.

Дня 29. липня закінчив ся в Парижі процес комуністів Марсея Кашена, Вайн-Кутюріе і секретаря Комуністичного Союзу Молодіжкі Пеїри за друкованими статі в жовірський газеті "Ле Конскрі". Обжаловани згадані відкидання председателя суда Лемеріє і в своїм жадано вони говорять: "Лемеріє на цілім ряді процесів показав себе заклятим ворогом робітничої класи і він ворожо відносив ся не тільки до соціалістичних, але і до ліберальних партій. Всі процеси комуністів до сїєї пори передавалися йому, так як вироки його завжди наперед відомі своїм ворогом до комуністичного відношення".

Після короткої наради, суд відкинув протест обжалованих і засудив всіх трох комуністів по 500 франків кари кожного.

Освободили Бадіну і його товаришів.

Як доносить з Парижа, французьке правительтво освободило нарешті Бадіну і 5 інших матросів чорноморської флотії. Освободжених випустили з тюрми пізно вночі, так як правительтво хотіло уникнути можливих демонстрацій в честь освободжених.

"ГРОМАДСЬКА ГОСПОДАРКА" В СУДОВІЙ ВІШНІ.

(Продовженіє з 3-ої сторони.)

ше при кіншці горівки), воюють язиками, а коли мали криси, то сиділи під перниною — ті люди кажуть: "я пан, маєш сказати мені товариш, то ліше кажи сниться" і я. І вони одини другого величають борцями за волю народну, а вся їх боротьба велась довкола обкрадування народного майна, а тепер вони спритно потрапляють підписувати собі пенсії з громадських грошей.

Тако то "громадська господарка" в нашій Судовій Вішні.

Г.—ський.

Марті не освободили, але замкнули в карцер.

Замість освободження замкненого по тім самім ділі чорноморців комуніста Марті, освободження якого домагається від французького правительства вся робітничка Франція, сей визначний революціонер не тільки не освободжений з тюрми, але зїстав замкнений 29. липня в карцер. Приводом до такої кари для Марті послужила, як кажуть парижські буржуазні газети, його "ухвалда відповідь" тюремному надзирателєви.

Орган комуністичної партії "Іманіте" вказує, що завдяки витривалості, з якою Марті переносить тюремний режим і нові переслідуваня, він дійсно стає легендарним героєм.

Перегляд справи німецького комуніста Макса Гельца.

Після доношеня німецької преси, справі комуніста Макса Гельца, обжалованого о співучасті в убійстві ділчана Гесса підчас мартових заворушень в Німеччині, виводзі буде переглянена, так як оборона збрала новий матеріал.

Міська рада в Герді (Вестфалія) назвала одну з вулиць міста іменем Макса Гельца.

Проти співробітництва з буржуазією.

В річнію ухвалюваня райстагу воєнних кредитів в перший рік війни, німецька комуністична партія зорганізувала 6. серпня ряд мітінгів при участі визначніших членів партії. В своїх промовах бесідники подрбно висловили здаринчу родю німецьких соціял-угодників, голосами котрих переїшли воєнні кредити, і вказували на шкідливість для робітничої класи політики співробітництва з буржуазією. Мітінги перейшли дуже оживлені, при великій збраню робітників.

Зід Комуністичного Союзу Молодіжкі в Бельгії.

З Брукселя доносить, що в місті Верве (Бельгії) відбув ся зід комуністичної молодіжкі. Комуністичного посла французького парламенту Кутюріє, що виїхав на зід, поліція спійнала на бельгійській границі. Німецького комуніста Бальтера, виїхавшого на зід з Німеччини, також спійнали на границі французької власті.

Відозва єгипетської соціалістичної партії.

В "Іманіте" надрукована відозва єгипетської соціалістичної партії до робітників цілого світа проти англійської власті в Єгипті.

СКАРБОВИ ПРИХОДИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

ВАШІНГТОН. — Тимчасове обиджене федерального податку за фіскальний рік від 30. червня 1921 до 30. червня 1922 виказало, що скарб Злучених Держав в тому році дістав менше понад 1 мільярд доларів аніж в попередньому фіскальному році.

Попереднього фіскального року министерство збрало було з федеральних податків \$3,228,137,673 а тепер \$2,087,946,243, значить о \$1,140,191,430 менше.

Найбільше зложив державі стейт Нью Йорк, а головне місто Нью Йорк, бо понад пів мільярда доларів, значить четвертину усього податку цілого краю. Однак і прихід з ньюйорського стейту в останньому фіскальному році зменшив ся о 35 процент.

Податкові обчисленя між іншим виказують, що уживаютьню в Злучених Державах побільшилось.

ЛЕКЦІЇ ТОВ. ГУЦАЛЮКА

Заходом Відділу Женщин Робітниць при У.Р.Д. в Вінніпегу тов. Н. Гуцалюк вогорить в четвер 13. вересня в Укр. Роб. Домі в Вінніпегу лекцію на тему "Розвиток революційного руху в Європі". (Докінчене.)

Початок о год. 8.30 вечером.

НАДІСЛАНЕ

ЖЕНЩИНИ СПІШАТЬ НА ПОМОЧ СВОЇХ ПРЕСІ.

Тіміс, Ont.

На збороз жіночого відділу С. Ж.-Р. при Створішено У.Р.Д. в Тіміс читано лист від О.Ж.І.К. в Вінніпегу, над яким по прочтанню відбулась дискусія. Після дискусії і докладного обговореня прийато одностайно пропозицію О.Ж.І.К. в Вінніпегу, над якою резолюція, яка звучить: Ми, членкині тіміського відділу С. Ж.-Р. при Створ. У.Р.Д. вповні згодні з пропозицією О.Ж.І.К. в Вінніпегу і признаємо своїми органами "Укр. Роб. Вісті" і "Голос Праці". А що тепер наша преса є в такім фінансовім положенні, то ми на своїх зборах рішили устроїти товариську забаву в користь "Укр. Роб. Вістей" і ми впримі, що всі мої жіночі відділи Секції Женщин Робітниць в інших містех спуть нашім слідом і поспішать з поміччю своїм органам. Ми згодні з ухвалою О.Ж.І.К. що всі справоздана жіночих відділів, та всі їх ухвали і рішеня мають містити лише у висше названих наших органах.

Товаришки робітниц! Для нас не треба гарних та солодких слів, як се робить патріоти, нам треба ширшої праці для добра організації. Той праці, який ми взяли на себе в справі зорганізуваня жіночих робітниць та поведеня між ними просвітної діяльності, ми мусимо виконати як найшрідше. Ми повинні підпомогти своїм борцям "Укр. Роб. Вістей" і тим самим не допустити, щоби орнаменті скакали зуби з радости, що наша обороненя підупала. Наша чашка є — се мей, котрим ми обороняємсь від всякої чорносотенної клевети. Сей наш мей має бути тільки одним, він має бути згідно розмаїху всяких напастік на робітництво, він повинен мстити за нашу кривду. Тож поміч "Укр. Роб. Вістей" повинна не переставати. Кожда членкиня жіночої організації повинна поставити собі за завдане поможти свої часосі. Всі жіночі відділи повинні устроїти яскраві підприємства і дати з него чистий дохід своїм часосі.

Нехай живе "Укр. Роб. Вісті"! За жи. відділ в Тіміс, К. Васильюка.

"СХАМЕНТЬ СЯ, БУДЬТЕ ЛЮДИ, БО ЛИХО ВАМ БУДЕ".

Беверлей, Алта.

Страж майнерів в Зах. Канаді закінчив. Робітників, "упоєні побідом", вертають до своїх хорих підземних палац. Насильство та безправство зліжквідовано. Права "чорного" Іманіте не могадо бути. Та-се не більше вище "лекко, яке тільки ти і бориш, що "знаєш ся під білим населенням". Ми з "божого ладу", в демократичній країні! Тут про щось побіжного і мни не може бути. Тут шайма злочинний апарат готовий кожод хміл на услуги повиконаня. За взіреть, може послужити хочби страж в Новій Скошії, куки зарпк не піся виповіжженя страж спронежене цілі баталіони війська, для охорони "ладу і порядку".

Заворухились майнери і в едмонтонському дистрикті. Значалась бачачка прр країні заробити в тих майнах, що вітрали страж. Ладить ся наш в дорогу. Кортить білякі дешо заробити, щоб, як приїде зима, їх дати не пухли в голоду та холоду. Занюхали про се "наші" едмонтонські властители майнів і з бовни, що є сніг справді доконаличи робітників значить масово лішити роботу, то їм доведеть ся поубити тих великих замовель, які щіть місяць тому назад набули. І сокрупились їх "обтяжливий" сервіс. Пораділись і рішшли підписати нам платню. Дешо "співомішні" майнери — клацуть що вони се зробили "сквер діл". Не хочу сперечатися.

Пірада, що пару місяців тому наділа, сї самі "горовани" (майнери) ходили з "чоботниками" до "батьки" міста Едмонтон (кожод від свого пана), щоб сї діли їх панам контракт над достату вуля до всіх міських заводів.

Са "братня любов" та "співність інтересів" вовків з вівнами легкого може здивувати, а головне як хто не є втаємничений в місцеві відношення. Однак для всіх прочих се янше, бізком нормальне.

Такий "горовани", набувши собі тут ("я говорю головно про Беверлей, де крім майнів біть нічо нема), клаптик землі та збивши ську так "кучу" (де котрі знавають се "гав-замми"), тримаєт ся сї своєї приватної власності, як сліпий прота. Се його й приковує, до місця, се його і робить панцизником та сауханим рабом свого пана властителя майнів. Біла діла в тім, що той панцизник сего не є свідомий і згідно з тим поступає. Отже се і є головне причиною, що "властитель реальності" посуваєт ся в своїм лайкастї так далеко, що поведе на колінах перед одним паном, просячи в него ласки для другого.

В сїх своїх дописх сї панки вухвалюють ся, яку то велику "народну роботу" робить т-во ім Драгоманова, які то там красавиці і всі вони складають гратящі своїм докторам, крас укрійської наші в Монітреалі і т. д. І сї доктори, замість упробити верничий бакіаці, їздять по провінції і вимувають більшевицькі бакіаці, "тобто ведуть боротьбу з робітничою класою". З рештою шкода пожитати своїх робітничої часосі на випусканя тих ріжних "товарисько-смієвних" вибріків, які творять ся в сїм "народнім товари-

ство" і про які в Монітреалі і в робітні ширівають. Робітники не уладують се за чесний спосіб боротьби зі своїм противником, як се робить ріжні дописувачі чорносотенних газет, коли вони пишуть про робітників. Роблять вони се тому, що українське населення Монітреалу не хоче з ними читати ся і сї їх іритує. Хорують офіцери, дячки і доктори на провідників ірроду, а коли оглянуть ся, то того народу за ними нема.

А ви товариші і товаришки самі бачите, в який спосіб сї панки ведуть з вами боротьбу отже після сего і судить їх. Вони старають ся лише посути незгоду між робітниками. Ви товариші і товаришки повинні се арозуміти і подявити сїм панам гідний і солідарний оїр. Для сего ви повинні заучити ся спільно ділати, не авергаючи уваги на деякі хестеріа. Наша боротьба ужалда, але вона всгда така для робітників. Однак ми не повинні покладати рух і знеохочуватись навіть в накрітчайшій хвилі. Нехай же солідарність працюючих цілого світа!

Монітреальський робітник, Мус Джо, Саск.

Тавршну Редактор! Подякую Вам \$6.50, з котрих \$4.00 передплати на "Укр. Роб. Вісті", а \$2.50 на "Голос Праці".

Товариші робітниц! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті" і спішите свої часосі на поміч, бо тим сьмім ми піддержуємо своє найсильніше оруже в боротьбі з капіталом. Старайте ся приднувати свої часосі якнайбільше передплатників, передавайте їм з руку до руку. Так само ширіть свій журнал "Голос Праці".

Нехай же ваш часосі буде журналом "Голос Праці".

Іван Гулей.

Дорога Редакціє!

Прощу помістити справоздане нашого кружка, як слідує: Кружок помочи голодуючим Росії і України в Bagl Creek за рік свого існування вислав до Росії і в Україну через організацію Квакерів \$3,318.25, а також одежі вартості \$500.00 через Російський Червоный Хрест (через вінницького філію).

Михайло Боюк, секретар.

КРИЗА АБО СКРУТНІ ЧАСИ.

Монітреал, Кве.

Цілий світ переживає тепер велику кризу. Настали скрутні часи не тільки для робітників, але і для монітреальських "металургічних" діячів, отих дрібненьких буржуазників, карочив, яких за послідні часи так напородило в Монітреалі. Ріжні металургіські діячі і деякі повиконанці "інтелігентні", кричуть про "вільну" Україну, щоби в той спосіб пійдти до українського робітника і виманити в него долар! Таки офіцери, доктори, дячки, шифартови агенти, офіси яких терер пстують, владрили на новий спосіб добування доларів. Однак також і ми пійдти до робітників, бо свідомі робітники не тільки стерекуть себе перед атаком сих панків, але перестерігають перед ними також і своїх товаришів по праці. Скільки-б ті панки не базгали в "Укр. Голос", то все одно се нічого не помагає, бо робітник є все робітником і добре стереже себе.

Кілька місяців тому незад появила ся в Монітреалі нова компанія з українськими директорами, яка має виробляти рухомі образи. По офісах українських докторів вітер сніає, а жити треба. Отож доктори пускають ся на акторське поле діяльності, бо їх фах не оплачує навіть ренту за телефон. А що у всякій своїй роботі вони мусять покладати ся тільки на "свій народ", то валяти ся до англійської мови. І так вони переказали "Мати Найвичка" і "Захар Беркут" і вихарчили кілька треба за прішю та за полорож до Оттави і вилла шери. Однак купити не трапляєт ся, ніхто шери не хотів купувати, ніхто не хотів поперити "рішної іштуки", "рішної відреченства". Вони вердили ся, кинули шери до біса і тепер пускають поголоку, що будуть видавати нову українську часосі на сході Канади. Ше не відомо де — в Монітреалі чи в Оттаві Газета мала-б видаватись, за зарпорок правительства, а головниім і в руководителєм мала-б бути П. Крат і І. Болдур. Са газета мала-б на цілім "відобрати від большевицького контролю над півніаіоном У-країни в Канаді", про яких писав Крат в торонтольській "Глобі". Покищо невідомо чим се все закінчить ся і дуже можливо, що і газета піде за фільмованим шерами і вони дальше будуть подстудовуватись "Укр. Голосом" для випусканя всяких благ на свідомих монітреальських робітників і робітниць з-товариства "Воєні". До сїї робітничї і робітниць своєю акційною роботою стоять їм на дорозі у всіх їх заходах.

У всіх своїх дописх сї панки вухвалюють ся, яку то велику "народну роботу" робить т-во ім Драгоманова, які то там красавиці і всі вони складають гратящі своїм докторам, крас укрійської наші в Монітреалі і т. д. І сї доктори, замість упробити верничий бакіаці, їздять по провінції і вимувають більшевицькі бакіаці, "тобто ведуть боротьбу з робітничою класою". З рештою шкода пожитати своїх робітничої часосі на випусканя тих ріжних "товарисько-смієвних" вибріків, які творять ся в сїм "народнім товари-

ство" і про які в Монітреалі і в робітні ширівають. Робітники не уладують се за чесний спосіб боротьби зі своїм противником, як се робить ріжні дописувачі чорносотенних газет, коли вони пишуть про робітників. Роблять вони се тому, що українське населення Монітреалу не хоче з ними читати ся і сї їх іритує. Хорують офіцери, дячки і доктори на провідників ірроду, а коли оглянуть ся, то того народу за ними нема.

А ви товариші і товаришки самі бачите, в який спосіб сї панки ведуть з вами боротьбу отже після сего і судить їх. Вони старають ся лише посути незгоду між робітниками. Ви товариші і товаришки повинні се арозуміти і подявити сїм панам гідний і солідарний оїр. Для сего ви повинні заучити ся спільно ділати, не авергаючи уваги на деякі хестеріа. Наша боротьба ужалда, але вона всгда така для робітників. Однак ми не повинні покладати рух і знеохочуватись навіть в накрітчайшій хвилі. Нехай же солідарність працюючих цілого світа!

Монітреальський робітник, Мус Джо, Саск.

Тавршну Редактор! Подякую Вам \$6.50, з котрих \$4.00 передплати на "Укр. Роб. Вісті", а \$2.50 на "Голос Праці".

Товариші робітниц! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті" і спішите свої часосі на поміч, бо тим сьмім ми піддержуємо своє найсильніше оруже в боротьбі з капіталом. Старайте ся приднувати свої часосі якнайбільше передплатників, передавайте їм з руку до руку. Так само ширіть свій журнал "Голос Праці".

Нехай же ваш часосі буде журналом "Голос Праці".

Іван Гулей.

Дорога Редакціє!

Прощу помістити справоздане нашого кружка, як слідує: Кружок помочи голодуючим Росії і України в Bagl Creek за рік свого існування вислав до Росії і в Україну через організацію Квакерів \$3,318.25, а також одежі вартості \$500.00 через Російський Червоный Хрест (через вінницького філію).

Михайло Боюк, секретар.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "УКР. РОБ. ВІСТІ"

Тіміс, Ont.

Дорогі Товариші! Посілаю Вам в сїм листі почтовий переказ на суму \$60.60, як жертва від тіміського відділу Секції Женщин Робітниць при Створ. У.Р.Д. для свого оборуна "Укр. Роб. Вістей". Сї гроші приїшли з забави, устроєної нашим відділом. Справоздане з забави представляєт ся так:

Пріхит: 3 продажі тикетів \$42.25
3 буету 12.25
3 листів чч. 496, 497, 498 14.70
Разом \$69.20

Розхит: Музыка \$5.00
Закуска 2.10
Оголошеня 1.50
Разом \$8.60

Повтореня: \$69.20

Розхит: \$8.60

Чистого доходу \$60.60

Товаришка М. Бураковська збрала на листу ч. 498 на прес. фонд: І. Чорновий \$1.00
М. Бураковська 25
О. Скринник 20
Тов. Домік Рубленец зібрав на листу ч. 496:
Д. Торік \$2.00
В. Бучинський 2.00
Д. Гусляк 1.00
Н. Колєвський 25
Тов. В. Калінок зібрав на листу ч. 497:
Ів. Либідз \$4.00
Гр. Рубленец 2.00
Д. Гомєнок 1.00
А. Тирба 1.00
І. Ромашко 1.00

З товаришним привіттом, Катерина Васильюка.

Кенора, Ont.

Дорогі Товариші! Посілаю Вам \$2.00 передплати з \$6.00 на пресовий фонд, що мені вдало ся зібрати на листу ч. 697:
Б. Юшицький \$3.00
І. Грїб 1.00
О. Давидко 1.00
Том Джексон (Англієць) 1.00

З товаришним привіттом, Ф. Лутчак.

Позіт! ТРАНСКОНА ПОЗІТ!

В суботу, 16-го вересня, о годині 8-ий вечером, в Сомервилі Галі рідограрсь представлене — драма на три дії п. н.:

"ГАЙВОРОНЕ"

Просьте ся всіх зійтись, як найчисленніше.

Вступ за тикетами.

(73) Комітет.

КОЖДИЙ РОБІТНИК І ФАРМЕР, КОЖДА РОБІТНИЦЯ І ФАРМЕРКА ПОВИННІ ЧИТАТИ

ГОЛОС ПРАЦІ

місячний журнал для працюючого люду,

який містить статі про робітничий і фермерський рух, популярні статі з ріжних галузей науки, оповіданя, вірші, огляд важніших світових подій так з робітничого руху, як і всяких інших, які мають срое значеня в відношенню до робітничого руху, словом — матеріал цікавий і вартисний для працюючих мас.

Всі видані дотепер числа можна одержати за надісланем по 25 центів за кожде число.

Передплата на "Голос Праці" вноситься: на рік \$2.50; на піврік \$1.25. Ціна поодинокого числа 25 ц.

Передплату належить посылати на адресу:

"THE VOICE OF LABOR"
UKRAINIAN LABOR TEMPLE,
Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man., Canada.

В СВІДОМОСТІ НАША СИЛА!

ЧИТАЙТЕ І ЗАМОВЛЯЙТЕ НАЙНОВІШІ КНИЖКИ В РЕДАКЦІ "УКР. РОБ. ВІСТІ":

Історія Культури	\$2.50
Азбука комунізму	1.25
Шлях до влади	.50
Фізіка нації і національної незалежності	.35
Історичний матеріалізм	.35
Боги	.25
Фабричні розговори про економію	.25
Світова революція	.25
Тези і резолюції III. Конгресу Комінтерна	.25
Капіталізм і робітництво в Індії	.25
Маркс і Енгельс про диктатуру пролетаріату	.20
Марксизм і Дарвінізм	.20
Земля обітована	.20
Розкази про сили природи, ч. I.	.20
Перший Буквар Комуніста	.15
Розбійте кайдани	.15
Як фермер може дістати весь плід своєї праці	.15
Розмова про фізику	.15
Основні засади комунізму	.15
Комунізм і кооперація	.15
Промова на суді	.15
Двоногий	.15
Введенє в національну економію	.15
Революційні пісні	.10
Як Галичан втягнули в контрреволюцію	.10
Що таке радян. власть і як вона будеутєт ся	.10
Провідники революційного руху на Україні	.10
Париська Комуна	.10
Боротьба за існуванє	.10
Розкази про сили природи, ч. II.	.10
Сучасне становище сільського госп. на Україні	.10
Хто такі комуністи і Причта про воду	.10
Про правду і неправду віру	.10
Третій Інтернаціонал і його історичне значеня	.05
Диктатура пролетаріату	.05
Хто такі комуністи і чого вони хочуть	.05
Церква і радянська власть	.05
Конституція Радянської України	.05
Межи людиною та машиною	.05